

Zaaknummer : 01053363
Ons Kenmerk : ODH737994
Datum : 16-08-2023

Beschikking

Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

Onderwerp

Op 8 december 2022 hebben wij de ontvangst geregistreerd van een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, van de Wet natuurbescherming. De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van sloop- en nieuwbouwwerkzaamheden aan de Havenstraat 23 te Numansdorp en is aangevraagd namens de Elizabeth Stichting. Ontheffing wordt gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepaling zoals genoemd in:

- artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de gierzwaluw (*Apus apus*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 september 2023 tot 31 maart 2025.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde ontheffing te **verlenen** aan de Elizabeth Stichting;
- II. de in het vervolg van dit besluit opgenomen voorschriften 1 tot en met 11 te verbinden aan deze vergunning;
- III. de aanvraag en de aanvullende gegevens van 14 juni en 3 juli 2023 onderdeel te laten zijn van deze ontheffing;
- IV. dat deze ontheffing geldig is vanaf de bekendmaking van dit besluit tot en met 31 december 2025.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
namens dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

- 1 De ontheffinghouder dient:
 - a. de start van de werkzaamheden te melden (startmelding);
 - b. het ecologisch werkprotocol op te sturen bij de startmelding van de werkzaamheden;
 - c. relevante wijzigingen in de uitvoering uiterlijk één maand van tevoren te melden. Het betreft wijzigingen die van invloed kunnen zijn op de effectbeoordeling van de aanvraag en/of de uitvoering van de voorgestelde mitigerende en/of compenserende maatregelen;
 - d. de datum van beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk één week van tevoren te melden.

Bovenstaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres meldingwnb@ozhz.nl onder vermelding van 'flora en fauna'. De meldingen mogen schriftelijk of digitaal worden gedaan.

- 2 De ontheffinghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel of derden die betrokken zijn bij de uitvoering van het project, op de hoogte zijn van de voorschriften in deze ontheffing en de maatregelen in het rapport 'Ecologisch activiteitenplan en ontheffingsaanvraag Havenstraat, Numansdorp' van 26 oktober 2022. Hiervoor dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld en op de locatie aanwezig te zijn. In het ecologisch werkprotocol dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
 - a. de voorwaarden zoals opgenomen in deze ontheffing;
 - b. aanduiding van de locatie van het plangebied;
 - c. de uit te voeren werkzaamheden;
 - d. de periode waarin de werkzaamheden uitgevoerd worden;
 - e. de mitigerende en compenserende maatregelen;
 - f. de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt;
 - g. het logboek van de ecologische begeleiding dat door de deskundige wordt bijgehouden.
- 3 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing, het ecologisch werkprotocol inclusief het logboek van de ecologische begeleiding (i.c. controle, vrijgave werkzaamheden) op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde documenten mogen, mits leesbaar, digitaal worden getoond.
- 4 De werkzaamheden dienen ecologisch begeleid te worden door een deskundige¹ op het gebied van de gierzwaluw.

¹ Onder een deskundige wordt verstaan:

Een ecologisch deskundige is iemand die ecologisch advies geeft of werkzaamheden begeleidt op het gebied van leefgebieden en/of (beschermd) soorten. Hij of zij heeft schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis, vergelijkbaar met een afgeronde mbo-, hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt Nederlandse ecologie.

De ecologisch deskundige heeft voldoende kennis en jarenlange ervaring om ecologisch onderzoek uit te kunnen voeren en advies te kunnen geven. Hij of zij:

- (her)kent de functionaliteit van leefgebieden van (beschermd) soorten;
- heeft kennis van de algemeen erkende onderzoeks- en monitoringsmethoden;
- kan resultaten onderbouwd rapporteren en ecologische werkprotocollen uitwerken;
- kan ontheffing aanvragen opstellen of daarbij ondersteunen;
- kan anticiperen op en heeft voortschrijdend inzicht in het uitvoeren van ecologisch werk in de praktijk (inclusief vrijstellingen en gedragscodes);
- kan specifieke ecologische maatregelen toepassen en begeleiden;
- zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam bij Nederlandse natuurorganisaties, (semi)overheidsinstanties en/of een ecologisch adviesbureau dat bij voorkeur is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

- 5 De ontheffinghouder dient, met inachtneming van de voorschriften in deze ontheffing, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in het rapport 'Ecologisch activiteitenplan en ontheffingsaanvraag Havenstraat, Numansdorp' van 26 oktober 2022.
- 6 Indien een of meerdere in voorschrift 5 bedoelde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit te worden getroffen.
- 7 Tijdig, uiterlijk één maand, voordat de in voorschrift 6 bedoelde maatregelen worden uitgevoerd, dienen deze ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te worden voorgelegd.
- 8 De details over de plaatsing, de types en het onderhoud van de voorzieningen dienen te worden gemeld via het registratieformulier verblijfsvoorzieningen op <https://eloket.odh.nl/verblijfsvoorzieningen>.
Deze meldingen dienen te worden gedaan:
 - a. voor tijdelijke voorzieningen: uiterlijk twee weken na het verzenden van deze ontheffing;
 - b. voor permanente voorzieningen: uiterlijk één week voor het plaatsen van de permanente voorzieningen.

Specifieke voorschriften

- 9 De tijdelijke en permanente voorzieningen (nestkasten) moeten functioneel zijn voor de periode waarvoor deze worden ingezet. Dit houdt in dat de voorzieningen minimaal één keer per jaar gecontroleerd dienen te worden op functionaliteit en dat – indien nodig – de functionaliteit van de voorziening op een zo kort mogelijk termijn hersteld wordt. Het controleren op functionaliteit dient uitgevoerd te worden buiten de broedperiode van de gierzwaluw. Bovendien moeten de tijdelijke nestkasten zich te allen tijde buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden te bevinden.
- 10 Het uitvoeren van de sloopwerkzaamheden dient plaats te vinden buiten de broedperiode van de gierzwaluw, welke loopt van 15 april tot en met 31 augustus. Indien sprake kan zijn van late vervolglegels (ter beoordeling van ecologisch deskundige) dient ook de periode van 1 tot en met 15 september te worden ontzien.
- 11 Indien mogelijk dienen de tijdelijke alternatieve voorzieningen, permanent te blijven hangen. Enkel indien dit niet mogelijk blijkt, mogen de tijdelijke alternatieven pas verwijderd worden wanneer de permanente voorzieningen functioneel zijn. De deskundige zoals beschreven in voorschrift 4 dient de functionaliteit van de permanente voorzieningen vast te stellen. In de broedperiode mag een tijdelijke voorziening alleen verwijderd worden, wanneer de permanente voorzieningen functioneel zijn en de deskundige heeft vastgesteld dat de tijdelijke voorziening niet in gebruik is door de gierzwaluw. Het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen dient begeleid te worden door de deskundige en deze dient hiervan verslag te doen in het logboek.

Aanwijzingen voor gebruik

- Voor alle soorten - beschermd én onbeschermd - geldt de zorgplicht zoals bedoeld in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te worden voorkomen.
- Gedurende de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.
- Indien de ontheffinghouder de onderhoudsverplichting wenst over te dragen aan een derde, dan moet de ontheffinghouder zorgdragen voor het contractueel vastleggen daarvan.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 8 december 2022 hebben wij de ontvangst geregistreerd van een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van sloop- en nieuwbouwwerkzaamheden aan de Havenstraat 23 te Numansdorp en is aangevraagd namens de Elizabeth Stichting. Ontheffing wordt gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepaling zoals genoemd in:

- artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de gierzwaluw (*Apus apus*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 september 2023 tot en met 31 maart 2025.

Bij de aanvraag zijn de volgende, voor dit besluit relevante, documenten gevoegd:

- Ecologisch activiteitenplan en ontheffingsaanvraag Havenstraat Numansdorp, Econsultancy B.V., rapportkenmerk: 17543.005, 26 oktober 2022 (ODH538841);
- Rapportage nader onderzoek ecologie Havenstraat Numansdorp, Econsultancy B.V., rapportnummer: 17543.002, 21 september 2022 (ODH538832);
- Rapportage ecologisch werkprotocol, Havenstraat Numansdorp, rapportkenmerk 17543.006, Econsultancy B.V., 4 oktober 2022 (ODH538836);
- Quicksan Wet natuurbescherming Havenstraat 23 te Numansdorp, rapportkenmerk: 17543.001, Econsultancy B.V., 29 november 2021 (ODH538833);
- Memo beantwoording vragen en opmerkingen, Econsultancy B.V. 28 december 2022 (ODH561036);
- Rapport bouwtechnische keuring, Havenstraat 23 te Numansdorp, Fred Valk B.V., 17 januari 2023 (ODH574863);
- Asbestinventarisatierapport, AIN B.V., projectnummer AINBV 022.211, 14 oktober 2022 (ODH538835).

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze beschikking.

Doordat de aangeleverde gegevens onvolledig waren, is op 13 juni 2023 verzocht om aanvullende gegevens.

Op 14 juni 2023 en 3 juli 2023 hebben wij de volgende aanvullende gegevens ontvangen:

- Planning werkzaamheden en plaatsing voorzieningen, Econsultancy B.V., 14 juni 2023 (ODH777057 en ODH758579).

Verlenging

Met toepassing van artikel 5.1, tweede lid, van de Wnb hebben wij op 23 december 2022 de termijn voor de afhandeling van de aanvraag met zeven weken verlengd.

Bevoegd gezag

De handeling wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan de artikelen 3.1 en 3.3 van de Wnb en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De gierzwaluw is een van nature in Nederland in het wild levende vogel en beschermd op grond van artikel 1 van de Vogelrichtlijn.

Op grond van artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb is het verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van de gierzwaluw te beschadigen, te vernielen of weg te nemen.

Op grond van artikel 3.3, vierde lid, van de Wnb wordt een ontheffing slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- de ontheffing nodig is omdat één van de belangen genoemd in artikel 3.3, vierde lid, aanhef en onder b, van de Wnb aan de orde is; en
- de maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de soort.

Beoordeling

Aanvraag

De Elizabeth Stichting is voornemens om de huidige bebouwing te slopen, de bodem te saneren en zevenentwintig appartementen te bouwen voor sociale huur, middeldure huur en voor gemeenschappelijke ruimten voor jongeren met een zorgvraag gelegen aan de Havenstraat 23 te Numansdorp.

De sloop staat gepland te starten in het derde of vierde kwartaal van 2023 en duren naar verwachting een maand, waarna twee maanden voor sanering en archeologie is gepland en twee maanden voor het bouwrijp maken van het plangebied eind 2023, begin 2024. De nieuwbouwwerkzaamheden staan gepland voor april 2024 en zullen naar verwachting uiterlijk het vierde kwartaal van 2024 afgerond zijn. Gezien mogelijke uitloop van de werkzaamheden wordt een langere ontheffingsperiode aangehouden.

Overtreding verbodsbepaling(en)

Om te bepalen of er sprake is van overtreding van de Wnb heeft in 2021 nader onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van de gierzwaluw binnen het plangebied. Het onderzoek is uitgevoerd conform het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2017). Daarmee is voldoende aannemelijk gemaakt dat de functies van het plangebied voor de gierzwaluw in kaart is gebracht. Hiermee zijn wij van mening dat de onderzoeksinspanning voldoende is geweest.

De gierzwaluw is in het plangebied aangetroffen. Er zijn in totaal zes nesten aangetroffen in de garage. Vier van de nesten bevinden zich aan de kant van de noordgevel met invliegopeningen onder dakpannen in of rond de knip van het dak. De overige twee nesten bevinden zich aan de kant van de zuidgevel, onder het meest westelijke dakraam en bij de knip van het dak direct boven het meest oostelijke dakraam. Met de geplande werkzaamheden gaan deze nestplaatsen verloren en wordt de verbodsbepaling zoals bedoeld in artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb overtreden.

Voorgestelde maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de gierzwaluw tot een minimum te beperken worden maatregelen voorgesteld zoals beschreven in hoofdstuk zes van het rapport 'Ecologisch activiteitenplan en ontheffingsaanvraag Havenstraat, Numansdorp' van 26 oktober 2022. Deze maatregelen zien onder andere op het ongeschikt maken van de bebouwing buiten de broedperiode van de gierzwaluw en het treffen van mitigerende en compenserende maatregelen. De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige met kennis van de gierzwaluw.

Geen andere bevredigende oplossing

Het project is locatiespecifiek omdat het sloop- en nieuwbouw op dezelfde locatie betreft. Vanwege de slechte staat van de bebouwing is het noodzakelijk om deze te slopen. De bebouwing is inmiddels in dusdanige slechte staat dat renovatie geen optie meer is. Daarnaast is renovatie en het verbouwen van de huidige bebouwing tot de beoogde

zorginstelling voor jongeren en senioren geen haalbare optie. Een dussdanige ingrijpende renovatie zou tevens de vernietiging van de aanwezige verblijfplaatsen betekenen. Wat betreft de werkzaamheden worden alle mogelijke mitigerende uitvoeringsmaatregelen getroffen om effecten op de gierzwaluw te verminderen, hetgeen wordt opgenomen en geborgd in een ecologisch werkprotocol. Zo wordt er rekening gehouden met de kwetsbare broedperiode van de gierzwaluw en worden er maatregelen genomen om effecten tijdens de werkzaamheden te verminderen.

Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering zijn wij van mening dat er voldoende is aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Door de gekozen wijze en periode van uitvoering, wordt schade aan zoveel mogelijk voorkomen.

Belangenonderbouwing

De ontheffing is aangevraagd op grond van het belang van 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid' zoals genoemd in artikel 3.3, vierde lid, aanhef en onder b, sub 1, van de Wnb.

De garage (en de schuur) op de onderzoekslocatie vormen een gevaar voor de openbare veiligheid, doordat het gebouw in vervallen staat verkeert. Er vallen regelmatig dakpannen, kozijnstukken en gootonderdelen naar beneden die een gevaar vormen voor passanten en kinderen die op locatie komen. Ondanks dat de garage met hekken is afgezet, zijn er namelijk regelmatig kinderen en huisdieren aanwezig in het bouwvallige pand. Volgens omwonenden wordt het terrein ook regelmatig gebruikt voor afvaldumping en is er ongedierte aanwezig in de vorm van ratten. De omwonenden nemen op dit moment zelf initiatief om het afval te laten verwijderen. Leegstand verhoogt daarnaast het risico op brandstichting en vandalisme².

Beide gebouwen op de onderzoekslocatie bevatten asbest. Bij het bodemonderzoek zijn kleine asbestdeeltjes aangetroffen, waarschijnlijk afkomstig van de asbesthoudende golfplaten. Het saneren van deze asbest wordt als noodzakelijk gezien in relatie tot de veiligheid en gezondheid van de bewoners. De bodem op de onderzoekslocatie is daarnaast vervuild met onder andere olie en verfstoffen. Deze bevinden zich deels onder de opstallen. Mogelijk wordt de kwaliteit van het grondwater hierdoor aangetast. Het is daarom van belang een bodemsanering uit te voeren onder de opstallen.

Gelet op het voorgaande zijn wij van mening dat 'het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid' voldoende is onderbouwd om de negatieve effecten op de gierzwaluw, welke als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

Staat van instandhouding

Als gevolg van de werkzaamheden gaan zes nesten van de gierzwaluw verloren. In november 2022 zijn zes vijfvoudige tijdelijke nestkasten van het type GZT2 van Unitura gerealiseerd zo dicht mogelijk van - binnen een straal van maximaal 200 meter en minimaal vijf meter - de aangetroffen broedlocaties aan de gevels van gebouwen in de directe omgeving van het plangebied. In de permanente situatie worden minimaal dertig permanente alternatieve voorzieningen van het type GZP2 of GZP3 van Unitura of vergelijkbaar ingebouwd in de noord- en oostgevels van de nieuwbouw ter hoogte van de aangetroffen nesten. De sloopwerkzaamheden vinden plaats buiten de broedperiode van de gierzwaluw, welke loopt van 15 april tot en met 31 augustus, wanneer de gierzwaluw niet in Nederland aanwezig is. Indien sprake kan zijn van late vervolglegels (ter beoordeling van ecologisch deskundige) dient ook de 1 tot en met 15 september te worden ontzien. Dit hebben wij opgenomen in de voorschriften. Hiermee worden er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden ter compensatie voor hetgeen dat verloren gaat.

² Zie: <https://www.verzekeraars.nl/publicaties/actueel/beperk-risico-door-leegstand>

De genoemde maatregelen worden getroffen conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2017). Daarnaast dienen de werkzaamheden te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de gierzwaluw, zoals vastgelegd in voorschrift 4.

De gierzwaluw komt verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Numansdorp. De aangetroffen nestplaatsen in het plangebied maken onderdeel uit van een groter netwerk aan nestplaatsen in de directe omgeving. Slechts een klein deel van de kolonie ondervindt gevolgen van de geplande werkzaamheden. Door de voorgenomen maatregelen en de beperkte omvang van het effect is het aannemelijk dat de gierzwaluw in de directe omgeving aanwezig blijft.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de werkzaamheden niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de gierzwaluw.

Ecologisch werkprotocol

De start van de werkzaamheden dient gemeld te worden bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. De werkzaamheden en de wijze waarop maatregelen worden uitgevoerd dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit protocol dient bij het melden van de start van de werkzaamheden meegestuurd te worden. Voorts dient het ecologisch werkprotocol op de locatie aanwezig te zijn. Hierdoor weten ook de uitvoerders op welke wijze de werkzaamheden zorgvuldig moeten worden uitgevoerd. Wij hebben dit in de voorschriften 1, 2 en 3 vastgelegd.

Samenhangende besluiten

Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen, ontheffingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren. Die mogelijkheid geldt bijvoorbeeld voor de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Hiervoor is de gemeente Hoeksche Waard bevoegd gezag.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde ontheffing op grond van artikel 3.3, eerste lid, van de Wnb worden verleend.